

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
општине Брод за период 01.01-31.12.2016. године**

Број: РВ041-17

Бања Лука, 14.12.2017. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	5
	Извјештај о ревизији усклађености	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	9
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	10
	1. Увод	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	10
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	11
	4. Набавке.....	14
	5. Припрема и доношење буџета.....	14
	6. Финансијски извјештаји.....	15
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	15
	6.1.1. Приходи и примици	15
	6.1.2. Расходи и издаци.....	17
	6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит).....	21
	6.2. Биланс успјеха	21
	6.2.1. Приходи.....	21
	6.2.2. Расходи.....	22
	6.2.3. Финансијски резултат	22
	6.3. Биланс стања.....	22
	6.3.1. Актива	22
	6.3.2. Пасива.....	28
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	32
	6.4. Биланс новчаних токова	33
	6.5. Временска неограниченост пословања	33
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	33
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	34

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја општине Брод који обухвата: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2016. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај општине Брод истинито и објективно приказује, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза није у потпуности извршено у складу са члановима 2, 4, 5, 17, 18. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Дио плата запослених из 2016. године у општини Брод није обрачунат и евидентиран у пословним књигама, односно није примијењено начело узрочности исказивања расхода дефинисано Оквиром за састављање и презентацију финансијских извјештаја, параграф 22, због чега су текући расходи и обавезе за лична примања потцијењени за 166.373 КМ.

Општина Брод је у оквиру грантова евидентирала улагања средстава (културне манифестације, улагања у реконструкцију амбуланти породичне медицине и у стамбено збрињавање ромске популације) које немају карактер гранта у смислу члана 92. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општине, градова и фондова, због чега су грантови прецијењени најмање за 131.273 КМ, а потцијењени остали непоменути расходи за 78.232 КМ, трансфери између буџетских јединица различитих нивоа власти за 48.961 КМ, нефинансијска имовина у сталним

средствима у припреми и издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката за 4.080 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.3.1. извјештаја:

Општинско земљиште које је предмет продаје није класификовано као имовина намијењена продаји, што није у складу са чланом 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

При сачињавању консолидованог финансијског извјештаја за 2016. годину није у потпуности примијењен члан 110. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској, односно није извршена консолидација (укључивање) учешћа у капиталу ЈП Радио Брод и ЈП Градска топлана а.д. Брод.

Општина Брод издаје у закуп пословне просторе и гараже, те остварује приходе од наплате паркинга на јавним површинама, који нису класификовани као инвестициона имовина, сходно захтјевима MPC JC 16 – Инвестициона имовина, параграфи 9. и 10.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је прецијењена најмање за 759.489 КМ, јер је највећи дио исказане имовине стављен у употребу или представља улагање општине Брод у туђу имовину коју користи, односно бесповратна улагања која имају карактер капиталног гранта. Такође, није извршен пренос активираних средстава на одговарајућа конта имовине у употреби, што није у складу са чланом 37. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова. Сходно томе, није извршен обрачун амортизације, што није у складу са захтјевима MPC JC 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 71, па је иста погрешно вреднована, а расходи по основу амортизације ове имовине потцијењени.

Као што је наведено под тачком 6.3.2. извјештаја:

Није извршен пренос дијела дугорочних обавеза по кредитима и обвезницама које доспијевају у року до године дана, на краткорочне финансијске обавезе, што није у складу са чланом 74. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

Због неисправног књиговодственог евидентирања пословних догађаја финансијски резултат текуће године који је исказан у Билансу стања је потцијењен најмање за 95.261 КМ, за колико је прецијењен финансијски резултат претходног периода. Такође, потцијењени су расходи од усклађивања вриједности нефинансијске имовине за 4.163 КМ, остали непоменути расходи за 15.592 КМ и примици од наплате датих зајмова за 14.483 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.3.3. извјештаја:

Ванбилансна евиденција није у потпуности вршена у складу са чланом 83. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској и чланом 86. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

Као што је наведено под тачкама 6.5, 6.6. и 6.7. извјештаја:

Општина Брод није извршила анализу и процјену у погледу временске неограничености пословања, што није у складу са MPC JC 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.

Напомене уз финансијске извјештаје нису у потпуности припремљене у складу са захтјевима MPC JC и чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2016. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине Брод је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале усљед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене

ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 14.12.2017. године

В.д. главног ревизора

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја општине Брод за 2016. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Консолидованом финансијском извјештају општине Брод за 2016. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Општина Брод није донијела план запошљавања који би представљао основу за запошљавање сходно члану 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе.

Такође, није сачињен дугорочни план за измирење неизмирених обавеза, што није у складу са чланом 30. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

При набавци услуга одржавања 42 културно-историјска споменика и наплату коришћења паркинг простора у градском подручју нису створени услови за примјене преговарачки поступак без објаве обавјештења који су прописани чланом 21. Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6.1. извјештаја:

Обзиром да Општина Брод у оквиру буџета за 2016. годину није планирала издатке за измирење обавеза из претходног периода у износу од 589.022 КМ, у извјештају о извршењу буџета нису ни исказани издаци по овом основу, што није у складу са чланом 108. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1. и 6.1.2. извјештаја:

Скупштина општине није донијела програме (планове) за утрошак средстава за промјену намјене пољопривредног земљишта у складу са чланом 35. Закона о пољопривредном земљишту и за реализацију посебних мјера заштите од пожара у складу са чланом 81. Закона о заштити од пожара.

Осим за финансирање пројеката удружења грађана, при додјели средстава гранта нису успостављени методологија и критеријуми за додјелу средстава, систем праћења, извјештавања и контроле утрошка средстава.

Као што је наведено под тачком 6.3.2.1. извјештаја:

Неизмирене обавезе из 2016. године у износу од 847.978 КМ указују да Општина Брод за исте није обезбиједила расположива средства, односно да није на адекватан начин управљала ликвидношћу у 2016. години, што није у складу са одредбама члана 39. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање општине Брод обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање општине Брод.

Бања Лука, 14.12.2017. године

В.д. главног ревизора

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се:

- 1) провођење пописа имовине и обавеза, те усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем врши на начин који је прописан члановима 2, 4, 5, 17, 18. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) изврши анализа исказаних позиција субвенција, грантова и дознака, а затим планирање и евидентирање на начин који је прописан Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, као и да се обавезе за репрограмиране плате евидентирају у финансијским извјештајима;
- 3) општинско земљиште које је предмет продаје класификује као имовина намијењена продаји, у складу са чланом 42. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 4) при сачињавању консолидованог финансијског извјештаја врши укључивање свих контролисаних ентитета у складу са чланом 61. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 5) пословни простори и гараже који се издају у закуп, као и јавне површине на којима се врше услуге наплате паркинга класификују као инвестициона имовина сходно захтјевима МРС ЈС 16 – Инвестициона имовина, параграфи 9. и 10;
- 6) изврши пренос активираних средстава на одговарајућа конта имовине у употреби и евидентирање улагања у туђу имовину у складу са члановима 37, 38. и 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, а потом и обрачун амортизације у складу са захтјевима МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 71;
- 7) врши пренос дијела дугорочних обавеза по кредитима и обвезницама које доспијевају у року до године дана, на краткорочне финансијске обавезе у складу са чланом 77. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 8) покрену активности на рјешавању исказаних сумњивих и спорних потраживања и исказивање ванбилансне евиденције у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 9) у Напоменама уз финансијске извјештаје у потпуности објелодањују информације у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се:

- 1) отклоне идентификовани недостаци у систему интерних контрола и успостави систем управљања ризицима, праћења, надгледања, извјештавања и евалуације процеса рада на начин прописан члановима од 35. до 45. Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима;
- 2) запошљавање врши на основу плана запошљавања како је дефинисано чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- 3) донесе дугорочни план за измирење неизмирених обавеза у складу са чланом 30. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској;
- 4) врши потпуна примјена Закона о јавним набавкама;
- 5) обрачунавају сва права која припадају запосленима (или дефинише начин), као и да се накнаде за топли оброк обрачунавају и исплаћују запосленима ЈУП Бели анђео у складу са одредбама Појединачног колективног уговора;
- 6) дефинишу критеријуми за додјелу планираних средстава за грантове, утврде корисници који се могу финансирати додјелом грант средстава и пропише начин извјештавања, те да се планирање, одобравање, извјештавање и контрола средстава гранта врши у складу са тим.

Препоручујемо Скупштини општине да обезбиједи да се:

- 1) донесу програми (планови) за утрошак средстава за промјену намјене пољопривредног земљишта и за реализацију посебних мјера заштите од пожара, те да се планом намјенског утрошка средстава у складу са Законом о шумама обухвате и средства која су остварена од накнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

Као критеријуме код ревизије усклађености пословања користили смо сљедеће прописе:

- Закон о трезору,
- Закон о систему јавних служби,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о раду,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о локалној самоуправи,
- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Одлуке о усвајању буџета и ребаланса буџета за 2016. годину и Одлуке о извршењу буџета и ребаланса за 2016. годину,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида,
- Закон о порезу на непокретности,
- Закон о финансирању политичких странака из буџета Републике, града и општина,
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе,
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске,
- Закон о уређењу простора и грађењу,
- Закон о шумама,
- Закон о пољопривредном земљишту,
- Закон о јавним путевима,
- Закон о комуналним дјелатностима,
- Закон о заштити од пожара,
- Закон о водама,
- Закон о спорту,
- Закон о грађевинском земљишту,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Општи колективни уговор,
- Посебан колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске,
- Интерни акти.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Брод (у даљем тексту: Општина) се налази на сјеверном дијелу Републике Српске, тј. на обали ријеке Саве у Посавини. Сјеверну границу чини ријека Сава. На лијевој страни ријеке се налази Славонски Брод.

Простор Општине обухвата површину од 228 км², што чини око 0,93 % Републике Српске. Територија Општине је организована у оквиру 21 мјесне заједнице: Бродско поље 1, Бродско поље 2, Тулек, Центар, Рит, Карађорђево, Колибе Горње, Барица, Кораће, Врела Горња, Клакар Доњи, Клакар Горњи, Лијешће, Колибе Доње, Винска, Грк, Ново Село, Унка, Сијековац, Збориште и Брусница Велика.

Према подацима Републичког завода за статистику Републике Српске о попису становништва из 2013. године Општина има 15.720 становника.

Општина има статус правног лица, који је стекла у складу са Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16). Средства за рад Општине обезбјеђују се у буџету (из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера, примитака за имовину и из задуживања, тј. зајмова).

Органи општинске управе су Скупштина општине, као законодавна власт и начелник општине као извршна власт.

Скупштина општине је 27.05.2016. године донијела Стратегију развоја Општине за период 2016-2020. година.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2016. годину („Службени гласник Републике Српске“, број: 80/15) ова Општина је сврстана у средње развијене јединице локалне самоуправе Републике Српске.

Буџетски корисници који се директно финансирају из буџета Општине су: Скупштина општине, Општинска управа (са Територијалном ватрогасном јединицом и Јединицом цивилне заштите), мјесне заједнице, ЈУ Центар за социјални рад и ЈУП Бели анђео. Извјештаји наведених организационих јединица се консолидују са извјештајем Општинске управе и чине консолидовани финансијски извјештај Општине (у даљем тексту: финансијски извјештај). Предмет ревизијских активности су биле установе чији извјештаји чине финансијски извјештај.

Из буџета Општине се дјелимично финансирају: ЈУ Средњошколски центар Никола Тесла и Народна библиотека Бранко Ћопић. Осим наведених установа из буџета се финансирају и: борачка и организација црвеног крста, удружења (РВИ, ветерани, пензионери), спортске организације и др.

На достављени нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Општине за 2011. годину, при чему је изражено мишљење

са резервом и дато 10 препорука за отклањање утврђених неправилности. С обзиром на чињеницу да је од претходне ревизије финансијских извјештаја протекло дужи временски период и да је дошло до значајних промјена у погледу финансијског извјештавања, провођење препорука из претходног извјештаја није предмет ове ревизије.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Постојећим интерним актима су створене претпоставке за функционисање система интерних контрола. Одлуком о оснивању Општинске управе, Статутом, Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе и Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима, дефинисана су подручја одговорности, надлежности органа, начин финансирања и функционисања Општине.

Организација рада, систематизација радних мјеста и распоређивање запослених у 2016. години је вршено на основу правилника о организацији и систематизацији радних мјеста из 2012. и 2016. године. Нови правилник је донесен 05.07.2016. године, а у току 2016. године су извршене три измјене и допуне.

Општина је кроз Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста дефинисала дужности и одговорности сваког запосленог. Носиоци интерних контрола су: начелник општине, начелници одјељења, шефови одсека и сви непосредни извршиоци. За обављање послова из дјелоokruga Општине систематизовано је 83 радних мјеста са 104 извршиоца. На дан 31.12.2016. године у Општини су била запослена 102 извршиоца.

У току 2016. године радни однос је заснован са 31 извршиоцем и то: на неодређено вријеме (21 извршилац, од чега је један извршилац примљен на неодређено вријеме, једном извршиоцу је престала функција на коју је био именован, а 19 је примљено у складу са одлуком о организовању Територијалне ватрогасне јединице у оквиру Општинске управе), на одређено вријеме због повећаног обима посла (три извршиоца), на одређено вријеме у трајању мандатног периода (један извршилац), као вршилац дужности до провођења јавног конкурса (један извршилац), за замјену одсутног радника до његовог повратка (два извршиоца) и са приправником (три извршиоца).

У 2016. години је престао радни однос за 10 извршилаца и то: по основу одласка у пензију (два извршиоца), вољом службеника (један извршилац), истека уговора о раду на одређено вријеме (три извршиоца) и истека приправничког стажа (четири извршиоца).

Општина је приликом заснивања радног односа са запосленима који су примљени на неодређено вријеме и за обављање приправничког стажа проводила конкурсне процедуре, што је у складу са чланом 68. став 2. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16). Међутим, Општина није донијела план запошљавања који би представљао основу за запошљавање, што није у складу са чланом 64. наведеног закона.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима је успостављен дио система интерних контрола у Општини, али њиме нису успостављене интерне контроле и контролне активности на нивоу цијеле институције, на свим нивоима и за све процесе. Општина у 2016. години није управљала ризицима, није формиран регистар ризика, није анализирала различите

ризике којима је потенцијално или стварно изложена, као ни вршила контролне активности како би се исти смањили или елиминисали.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима је прописано да поступке надгледања и провођења интерних контролних поступака, као и провођења одредби наведеног правилника врши комисија за интерну контролу коју по потреби формира начелник општине. Она има задатак да врши контролу провођења процедура и поступака стварања обавеза, књиговодственог евидентирања и трошења средстава регулисаних овим правилником. У 2016. години није формирана наведена комисија нити је ревизији документовано да је вршено надгледање интерних процедура и поступака у Општинској управи на начин прописан чланом 40. Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима.

У Општини није попуњено мјесто интерног ревизора, нити је начелник општине делегирао обављање послова надгледања над интерним активностима на запослене у Општини. Такође, није било ни ангажовања лица изван Општине који би вршили поступке интерне ревизије у Општини (члан 18. став 2. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске).

Идентификоване неправилности које су образложене у даљем тексту указују на потребу за успоставом константног надзора над процесом рада и активностима запослених. Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима (чланови од 40. до 45.) је остављено довољно могућности за успостављање адекватног система интерних контрола (кроз формирање комисије за интерну контролу, праћење од стране руководиоца организационих јединица и др.), сходно захтјевима Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

Поред наведеног, у функционисању система интерних контрола постоје и други недостаци у смислу да Општина није:

- сачинила план готовинских токова за извршење буџета, како је дефинисано чланом 13. Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске“, број: 28/13 и 103/15) у коме би дефинисала приоритете у извршењу плана готовинских токова и дала препоруке о неопходним мјерама за усклађивање издатака и буџетских средстава;
- донијела акт којим се прописују послови редовног и ванредног одржавања, рехабилитације и заштите локалних путева и улица у насељу, обим појединих радова и рокови извођења радова, како је дефинисано чланом 32. Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број: 89/13);
- обрачунавала и исплаћивала сва права запосленима (регрес, огрев, зимницу) која су прописана Појединачним колективним уговором (као што нису чинили ни ревидирани буџетски корисници);
- није сачињен дугорочни план за измирење неизмирених обавеза у складу са чланом 30. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 94/15);
- није успостављен систем просторног планирања и уређења простора у складу са чланом 26. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број: 40/13, 2/15, 106/15 и 3/16) и др.

Општина је сходно члану 34. Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима вршила интерну контролу нижих буџетских корисника. Код ЈУП Бели анђео је констатовано да већина путних налога не садржи извјештај о

службеном путу, осим за путне налоге директора, те да код употребе властитог возила у службене сврхе нема извјештаја о кретању возила, евиденције локо вожње (датума и релација). Такође је наведено да није донесена нова одлука о благајничком максимуму (постоји одлука из 2011. године у висини од 5.000 КМ) и да су уочене разлике у аналитичкој евиденцији појединих расхода. Прегледом благајне ЈУП Бели анђео су потврђени налази које је идентификовала општинска комисија.

Пописом имовине и обавеза и усклађивањем књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза у 2016. години нису у потпуности остварени циљеви и методе пописа који су дефинисани члановима 4. и 5. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број: 45/16), јер:

- није пописана сва имовина - улична расвјета, водоводи и канализација, топловоди, канали и др. (члан 2. тачка 2.);
- комисије при попису нису користиле одвојене пописне листе за сваку категорију имовине и обавеза (члан 17. став 4.);
- пописне листе нису овјерене од стране одговорног лица у два примјерка прије почетка пописа, чиме се нису створили услови за започињање пописа (члан 17. став 8.);
- пописне листе покретних и непокретних ствари, опреме и ситног инвентара, обавеза и потраживања (осим пописних листа некретнина, постројења и опреме код ЈУП Бели анђео и ЈУ Центар за социјални рад) не садрже све потребне елементе (члан 18. став 1.);
- извјештаји о попису не садрже податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману чланова пописне комисије, упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза и преглед количинских и вриједносних разлика, као ни приједлог имовине која је за отпис (члан 20. став 1.);
- већина извјештаја о проведеном попису нису припремљени у складу са пописаним роковима (члан 20. став 2.).

Уважавајући све горе наведено, као и идентификоване недостатке који су образложени у даљем тексту, систем интерних контрола у Општини није у потпуности успостављен на начин који би обезбиједио ефикасно пословање и остваривање њених циљева.

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се:

- **отклоне идентификовани недостаци у систему интерних контрола и успостави систем управљања ризицима, праћења, надгледања, извјештавања и евалуације процеса рада на начин прописан члановима од 35. до 45. Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима;**
- **запошљавање врши на основу плана запошљавања како је дефинисано чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;**
- **донесе дугорочни план за измирење неизмирених обавеза у складу са чланом 30. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској;**
- **провођење пописа имовине и обавеза, те усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем врши на начин који је прописан члановима 2, 4, 5, 17, 18. и 20. Правилника о начину и**

роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

4. Набавке

Општина Брод је 02.02.2016. године донијела План набавки за 2016. годину. У току године је извршено шест измјена и допуна Плана јавних набавки, којима је планирано да се проведе 119 поступака јавних набавки укупне вриједности од 2.616.700 КМ без ПДВ-а.

Општина Брод је у 2016. години провела поступке јавних набавки у вриједности од 2.449.318 КМ без ПДВ-а и то: осам отворених поступака у вриједности од 786.002 КМ, 11 преговарачких поступака у вриједности од 642.704 КМ, 26 конкурентских захтјева у вриједности од 499.999 КМ, девет поступака за услуге из Анекса II дио Б у вриједности од 239.430 КМ и 81 директни споразум у вриједности од 257.183 КМ, уз двије набавке које су проведене уз изузеће од примјене закона у вриједности од 24.000 КМ.

Ревизијом су обухваћена 23 проведена поступка јавних набавки у вриједности од 960.988 КМ без ПДВ, од чега пет отворених поступака у вриједности од 365.054 КМ, шест преговарачких поступака без објаве обавјештења у вриједности од 295.612 КМ, шест конкурентских захтјева у вриједности од 238.057 КМ, један поступак за услуге из Анекса II дио Б у вриједности од 34.968 КМ и пет директних споразума у вриједности од 27.297 КМ.

За вршење услуга одржавања 42 културно-историјска споменика на подручју општине Брод у 2016. години, проведен је преговарачки поступак без објаве обавјештења о јавној набавци, а уговор је додијељен предузећу за трговину, грађевинарство, услуге и запошљавање инвалидних лица д.о.о. Борац Брод дана 15.01.2016. године. Укупна уговорена вриједност износила је 7.658 КМ без ПДВ-а. Са истим предузећем је закључен и уговор о коришћењу и наплати коришћења паркинг простора у градском дијелу Општине, такође након провођења преговарачког поступка без објаве обавјештења о јавној набавци. Уговор је закључен дана 04.01.2016. године у вриједности од 47.863 КМ без ПДВ-а. Код наведених уговора нису створени услови за примјену преговарачког поступка без објаве обавјештења о јавној набавци који су прописани чланом 21. Закона о јавним набавкама („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број: 39/14), јер прописане услове у тендерској документацији може да испуњава већи број добављача.

У преосталим поступцима јавних набавки који су реализовани (а који су били предмет ревизијских активности) у 2016. години нису уочене материјално значајне неправилности и неусклађености код провођења процедура јавних набавки прописаних Законом о јавним набавкама.

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се врши потпуна примјена Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Након проведене процедуре припреме буџета дефинисане члановима 28-31. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), Скупштина општине је 15.12.2015. године донијела Одлуку о усвајању буџета за 2016. годину и Одлуку о извршењу буџета за 2016. годину. Буџетом су планирани приходи и примици у износу од 9.950.000 КМ (буџетски приходи 9.030.000 КМ, примици за нефинансијску имовину 890.000 КМ и примици од финансијске имовине 30.000 КМ) који су уравнотежени са

расходима и издацима (текући расходи 8.083.000 КМ, издаци за нефинансијску имовину 808.900 КМ и издаци за отплату дугова 1.058.100 КМ).

Општина је извршила ребаланс буџета за 2016. годину на начин прописан чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске. Ребалансом буџета планирани су приходи и примици у износу од 10.810.000 КМ (буџетски приходи 9.370.000 КМ, примици за нефинансијску имовину 1.410.000 КМ и примици од финансијске имовине 30.000 КМ) који су уравнотежени са расходима и издацима (буџетски расходи 8.287.500 КМ, издаци за нефинансијску имовину 1.369.400 КМ и издаци за отплату дугова 1.153.100 КМ).

Буџет Општине није у потпуности припремљен и донесен према јединственој економској буџетској класификацији (позиције текућих расхода, субвенција, грантова, дознака и др) сходно члану 15. Закона о буџетском систему Републике Српске и у складу са одредбама Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова („Службени гласник Републике Српске“, број: 90/10), што је описано у наставку извјештаја. Такође, Општина је имала пренесене обавезе из претходног периода које су доспјеле за плаћање закључно са 31.12.2015. године, а за које нису била планирана буџетска средства (издаци) у буџету 2016. године.

6. Финансијски извјештаји

6.1. Извјештај о извршењу буџета

У обрасцу Периодичног извјештаја о извршењу буџета за период 01.01-31.12.2016. године исказани су буџетски приходи и примици у износу од 9.804.659 КМ и буџетски расходи и издаци у износу од 11.450.483 КМ па је исказан дефицит текућег периода у износу од 1.645.824 КМ. Обзиром да Општина у оквиру буџета за 2016. годину није планирала издатке за измирење обавеза из претходног периода (у 2016. години су измирене обавезе из претходног периода у износу од 589.022 КМ), у извјештају о извршењу буџета нису ни исказани издаци по овом основу, што није у складу са чланом 108. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици су исказани у износу од 9.804.659 КМ. Чине их приходи и примици од финансијске, нефинансијске имовине и задуживања.

6.1.1.1. Приходи

Буџетски приходи су исказани у износу од 9.080.874 КМ. Односе се на: пореске приходе, непореске приходе, грантове и трансфере између буџетских јединица.

Порески приходи су исказани у износу од 4.892.511 КМ, а односе се на приходе од: пореза на доходак, пореза на лична примања, пореза на имовину, пореза на промет производа и услуга, индиректних пореза и осталих пореских прихода.

Приходи распоређени са рачуна јавних прихода Министарства финансија Републике Српске у корист Општине су исказани у износу од 4.740.714 КМ и усаглашени су на основу Потврде о усаглашавању стања распоређених јавних прихода на рачуне буџета Општине у периоду 01.01-31.12.2016. године.

Непорески приходи су исказани у износу од 3.719.981 КМ. Највећим дијелом се односе на приходе: од закупа и ренте, накнада, такса и пружања јавних услуга и остале непореске приходе.

Приходи од закупа и ренте су исказани у износу од 133.714 КМ. Највећим дијелом се односе на приходе од: давања у закуп објеката Општине (74.562 КМ) и земљишне ренте (55.273 КМ). Општина издаје у закуп гараже и пословне просторе. Дио пословних простора и гаража је евидентиран у књизи капиталне имовине и пријављен у регистар непокретности. Такође, дио пословних простора се издаје у закуп без накнаде. Издавање пословних простора без накнаде се врши на основу одлука начелника општине.

Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга су исказани у износу од 3.234.191 КМ. Чине их: административне таксе и накнаде (85.072 КМ), комуналне накнаде и таксе (324.216 КМ), накнаде по разним основама (2.719.134 КМ) и приходи од пружања јавних услуга (105.769 КМ).

Накнаде по разним основама су исказане у износу од 2.719.134 КМ, а чине их: накнаде за грађевинско земљиште (131.915 КМ), накнаде за путеве (3.068 КМ), накнаде за шуме (98.227 КМ), накнаде за воде (83.984 КМ) и остале накнаде (2.401.940 КМ). Скупштина општине је након добијених сагласности надлежних министарстава усвојила програме о утрошку намјенских средстава остварених по основу: накнада за шуме и накнада за воде, али није донијела програме (планове) за утрошак средстава за промјену намјене пољопривредног земљишта у складу са чланом 35. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник Републике Српске“, број: 93/06, 86/07, 14/10 и 5/12) и за реализацију посебних мјера заштите од пожара у складу са чланом 81. Закона о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број: 71/12). Усвојеним планом намјенског утрошка средстава по основу Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, број: 75/08 и 60/13) у 2016. години нису обухваћена средства која су остварена од накнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини, чиме није обезбијеђено трошење намјенских средстава у складу са чланом 90. став 4. наведеног закона. Донесени планови о утрошку намјенских средстава у 2016. години су реализовани у складу са планираним намјенама.

Остали непорески приходи су исказани у износу од 351.750 КМ. Највећим дијелом се односе на приходе од услуга КП Комуналац Брод по основу управљања објектима на Градској тржници (102.837 КМ).

Општина је 13.11.2015. године са КП Комуналац а.д. Брод закључила уговор о давању на управљање и одржавање пословног објекта Градске тржнице у Броду на неодређено вријеме почевши од 01.01.2016. године. Ово предузеће је дужно да уплаћује Општини 50% укупно остварених прихода од давања у закуп пословних простора, монтажних објеката, штандова и јавних површина. Општина је у 2016. години по овом основу оприходовала 102.837 КМ.

Грантови су исказани у износу од 12.800 КМ. Односе се на уплату Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине за одржавање Сајма привреде, пољопривреде и туризма (5.000 КМ) и учешће грађана у изградњи асфалта и јавне расвјете (7.800 КМ).

Трансфери између буџетских јединица су исказани у износу од 455.582 КМ. Односе се на трансфере од: Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске за суфинансирање права из Закона о социјалној заштити (204.971 КМ), Министарства просвјете и културе Републике Српске за реализацију предшколских активности (3.192 КМ), Министарства породице, омладине и спорта

Републике Српске за санацију вртића у насељу Скеле (2.600 КМ) и санацију физкултурне сале СШЦ Никола Тесла (4.000 КМ), Министарства рада и борачко – инвалидске заштите Републике Српске за санацију споменика палим борцима (2.000 КМ), Агенције за аграрна плаћања за организацију Сајма привреде, пољопривреде и туризма (2.558 КМ), Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске (10.400 КМ) за одржавање референдума о дану Републике Српске и Европске уније (225.861 КМ) за реализацију пројекта „Рехабилитација и реконструкција водоводне и канализационе мреже у општини Брод“ (у даљем тексту: пројекат ВиК).

Исказана грант средства од Европске уније (225.861 КМ) за реализацију пројекта ВиК су евидентирана у складу са Инструкцијом Министарства финансија Републике Српске од 10.09.2013. године, према којој се грант средства третирају као трансфер јединицама локалне самоуправе. Међутим, средства су уплаћена директно добављачу Хигра д.о.о. Бијељина, а не Општини, чиме се нису створили услови за признавање наведеног износа као трансфера (или прихода) јер није постојао готовински ток. Наведена средства за Општину имају карактер донације која се евидентира као разграничени приход, односно, када се имовина стави у употребу као приход периода кроз сучељавање са повезаним расходима које је потребно надокнадити из тог прихода у обрачунском периоду, сходно захтјевима стандарда МРС 20 – Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи, параграф 12.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 723.785 КМ, а односе се на примитке од финансијске, нефинансијске имовине и задуживања.

Примици за нефинансијску имовину су исказани у износу од 547.063 КМ. Чине их примитке: за земљиште (247.563 КМ) и од продаје сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања (299.500 КМ).

Примици од финансијске имовине су исказани у износу од 59.963 КМ. Односе се на наплаћена потраживања Општине за комуналну накнаду и накнаду за градско грађевинско земљиште.

Примици од задуживања су исказани у износу од 116.759 КМ, а односе се на примитке настале повлачењем одобрених кредитних средстава по основу реализације пројекта ВиК.

Препоручујемо Скупштини општине да обезбједи да се донесу програми (планови) за утршак средстава за промјену намјене пољопривредног земљишта и за реализацију посебних мјера заштите од пожара, те да се планом намјенског утршка средстава у складу са Законом о шумама обухвате и средства која су остварена од накнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у износу од 11.450.483 КМ. Чине их расходи и издаци за нефинансијску имовину и за отплату дугова.

6.1.2.1. Расходи

Буџетски расходи су исказани у износу од 8.166.812 КМ и односе се на текуће расходе.

Текући расходи се односе на: расходе за лична примања, расходе по основу коришћења роба и услуга, расходе финансирања и друге финансијске трошкове, субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова.

Расходи за лична примања су исказани у износу од 2.956.677 КМ, а односе се на расходе за: бруто плате и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених.

Општина је у 2016. години вршила обрачун плата према коефицијентима дефинисаним Правилником о платама у Општинској управи уз примјену цијене рада од 100 КМ.

Код обрачуна и исплате накнада осталих личних примања је утврђено да је исплаћивана накнада за топли оброк (за запослене у Општинској управи и Центру за социјални рад у износу од 185 КМ, а за запослене у ЈУП Бели анђео у износу од 70 КМ), превоз, отпремнине (два запослена), новчане помоћи приликом дуготрајне болести (два запослена), новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (три запослена) и јубиларне награде (пет запослених) у складу са одредбама Појединачног колективног уговора. Порези и доприноси на остала лична примања су обрачунати у складу са Законом о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број: 60/15 и 5/16) и Законом о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број: 116/12 и 103/15).

Накнаде за топли оброк запосленима у ЈУП Бели анђео су исплаћиване у износу од 70 КМ. Топли оброк се исплаћивао директно добављачу СП Нешо Брод на бази испостављених мјесечних фактура. Запослени су потписали изјаве којима су дали сагласност на висину топлотог obroка, али истим није дата сагласност на начин исплате. Такође, није проведен поступак јавне набавке код избора добављача за наведене услуге.

Општина у 2016. години није обрачунавала и исплаћивала сва права запосленима (регрес, огрев, зимницу) која су прописана Појединачним колективним уговором.

Дио плата запослених из 2016. године у Општини Брод није обрачунат и евидентиран у пословним књигама, односно није примијењено начело узрочности исказивања расхода дефинисано Оквиром за састављање и презентацију финансијских извјештаја, параграф 22, због чега су текући расходи и обавезе за лична примања потцијењени за 166.373 КМ. Додатна појашњења су наведена под тачком 6.3.2.1. извјештаја.

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 2.233.517 КМ, а односе се на расходе: по основу закупа, по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, за режијски материјал, за материјал за посебне намјене, за текуће одржавање, по основу путовања и смјештаја, за стручне услуге, за услуге одржавања јавних површина и заштиту животне средине и остале непоменуте расходе.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у износу од 611.397 КМ. Односе се на расходе камата по основу: емитованих обвезница (164.664 КМ), примљених зајмова у земљи (211.521 КМ) и преузетих зајмова (235.212 КМ).

Субвенције су исказане у износу од 317.777 КМ и односе се на субвенције: ЈП Радио Брод, ЈЗУ Дом здравља, ЈУ Туристичка организација и Спортско – културном центру.

Трансакције по основу финансирања ЈУ Туристичка организација не могу имати карактер субвенција, јер је Општина оснивач јавне установе која се највећим дијелом финансира из буџетских средстава, чиме су се испунили услови из члана 5. Правилника о критеријумима за стицање статуса буџетског корисника („Службени гласник Републике Српске“, број: 116/13) за признавање наведене установе као буџетског корисника Општине. Из тог разлога су њени финансијски извјештаји требали бити саставни дио финансијског извјештаја Општине.

Грантови су исказани у износу од 746.007 КМ, а односе се на текуће и капиталне грантове у земљи.

Текући грантови се односе на дознаке средстава: политичким партијама (23.701 КМ), спортским организацијама (152.004 КМ), борачкој организацији (75.486 КМ), Црвеном крсту (1.272 КМ), за културне манифестације (78.232 КМ), пројекте омладинске банке (8.340 КМ), организацијама и удружењима у области образовања, науке и културе (105.551 КМ) и удружењима са подручја Општине (61.570 КМ).

За додјелу средстава гранта нису успостављени методологија и критеријуми за додјелу средстава (осим за финансирање пројеката удружења грађана), није било јавног оглашавања, средства су додијељена подносиоцима захтјева, а исти нису оцјењивани, ранжирани и нису анализирани ефекти уложених средстава. Већина корисника грантова нису доставили извјештаје о утрошку дозначених средстава, а од стране Општине није проведена контрола те врсте.

Расподјела средстава спортским организацијама је вршена према планираним износима у буџету. Додјела средстава гранта за спорт није извршена у складу са чланом 16. Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, број: 4/02, 66/03, 73/08 и 102/08), јер нису утврђени критеријуми и годишњи план расподјеле средстава. Општина је 26.02.2016. године донијела Одлуку о финансирању спорта и спортских активности у 2016. години, којом су дефинисани предмети финансирања у 2016. години, али нису успостављени критеријуми за расподјелу планираних средстава.

Поред наведеног, Општина је у оквиру позиција грантова планирала и евидентирала расходе за културне манифестације који немају карактер бесповратних дознака ради обављања редовних активности или специфичне групе активности (пројеката) примаоца гранта у смислу члана 92. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општине, градова и фондова. Културне манифестације које организује и чији је носилац активности Општина не представљају грант већ текући расход, због чега су текући грантови прецијењени најмање за 78.232 КМ, за колико су потцијењени остали непоменути расходи.

Исказани капитални грантови се односе на дознаке: борачкој организацији (40.771 КМ), вјерским организацијама (12.479 КМ), за реконструкцију амбуланти породичне медицине (53.041 КМ), младим брачним паровима на селу (20.000 КМ), за стамбено збрињавање ромске популације (84.580 КМ) и удружењу ратних заробљеника (28.980 КМ).

Капитални грантови за реконструкцију амбуланти породичне медицине су исказани у износу од 53.041 КМ. Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске је у 2016. години кроз пројекат „Јачања здравственог сектора фаза 2“ проводило активности на адаптацији и реорганизацији дијела објекта Дома здравља Брод. Након проведене процедуре, као извођач радова је изабран Универзал БС д.о.о. Бања Лука, чија је вриједност понуде износила 163.203 КМ са

ПДВ-ом. Одлуком о прихватању пројекта, Општина је прихватила обавезу да прије почетка радова обезбиједи финансијска средства у износу од 30% од укупне уговорене цијене (48.961 КМ), као и да обезбиједи стручни надзор над извођењем радова и финансирање припадајућих трошкова. Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске води евиденцију улагања средстава у припреми, која се након окончања радова преносе на крајње кориснике. Општина је наведена средства планирала и дозначила у виду капиталног гранта, иако она представљају трансфер између буџетских јединица различитих нивоа власти у складу са чланом 96. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова. Преостали износ од 4.080 КМ се односи на трошкове надзора над извођењем радова које је сносила Општина. Због наведеног капитални грантови су прецијењени за 53.041 КМ, а потцијењени су трансфери између буџетских јединица различитих нивоа власти за 48.961 КМ, те нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката за 4.080 КМ.

Капитални грантови за стамбено збрињавање ромске популације су исказани у износу од 84.580 КМ. Општина је 01.12.2016. године са добављачем Промак д.о.о. Модрича закључила Уговор за извођење радова на изградњи два стамбена објекта за збрињавање ромске популације и санацији три стамбена објекта у укупној вриједности од 78.969 КМ са ПДВ-ом. Цјелокупно улагање Општина је евидентирала као капитални грант, иако инвестиције у изградњу два објекта су извршене на општинској земљи и самим тим представљају улагање у објекте у власништву Општине. За износ наведеног улагања су прецијењени капитални грантови, за колико је потцијењена нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 1.301.437 КМ, а односе се на дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите, помоћи породицама погинулих, ратних војних инвалида и демобилисаних бораца, помоћи за запошљавање и samozapoшљавање, стипендије и доквалификацију радника металске струке.

Општина је 18.08.2016. године донијела Одлуку о финансирању отварања нових радних мјеста у области производно – услужних дјелатности и samozapoшљавања у области производно – услужних дјелатности и пољопривреде са износом од 5.000 КМ по једном радном мјесту. Субвенције за запошљавање које су исплаћене послодавцима у износу од 30.000 КМ нису планиране и исказане у складу са чланом 91. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова. Такође, текуће дознаке грађанима се додјељују на основу појединачних захтјева корисника и одлука начелника општине, без утврђених правила и критеријума. За наведене активности Општина није донијела интерне акте којима се дефинишу јасна правила и критеријуми за расподјелу средстава, чиме би се осигурала једнакост и транспарентност приликом расподјеле средстава.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 3.283.671 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину и издатке за отплату дугова.

Издаци за нефинансијску имовину су исказани у износу од 2.172.287 КМ, а односе се на издатке: за изградњу и прибављање зграда и објеката (858.116 КМ), за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката

(1.037.820 KM), за набавку постројења и опреме (72.320 KM), за нематеријалну произведену имовину (55.550 KM), за прибављање земљишта (8.397 KM), за набавку ауто гума и ситног инвентара (6.863 KM) и по основу улазног пореза на додату вриједност (133.221 KM).

Издаци за отплату дугова су исказани у износу од 1.111.384 KM, а односе се на издатке за отплату главнице: по хартијама од вриједности (485.539 KM), примљених зајмова у земљи (321.999 KM) и преузетих зајмова (303.846 KM).

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се:

- **обрачунавају сва права која припадају запосленима (или дефинише начин), као и да се накнаде за топли оброк обрачунавају и исплаћују запосленима ЈУП Бели анђео у складу са одредбама Појединачног колективног уговора;**
- **обавезе за репрограмиране плате евидентирају у финансијским извјештајима;**
- **изврши анализа исказаних позиција субвенција, грантова и дознака, а затим планирање и евидентирање на начин који је прописан Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;**
- **дефинишу критеријуми за додјелу планираних средстава за грантове, утврде корисници који се могу финансирати додјелом грант средстава и пропише начин извјештавања, те да се планирање, одобравање, извјештавање и контрола средстава гранта врши у складу са тим.**

6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)

У обрасцу Периодичног извјештаја о извршењу буџета за период 01.01-31.12.2016. године је исказан дефицит текућег периода у износу од 1.645.824 KM. По налазу ревизије дефицит текућег периода је потцијењен најмање за 589.022 KM. Наведена разлика је образложена у тачки 6.1. извјештаја.

6.2. Биланс успјеха

Изузев издатака и примитака који се не исказују у Билансу успјеха, као и прихода и расхода обрачунског карактера и финансијског резултата који се не исказују у Периодичном извјештају о извршењу буџета, све остале позиције прихода и расхода исказане у Билансу успјеха су идентичне и описане су под тачкама 6.1.1. и 6.1.2. извјештаја.

6.2.1. Приходи

У Билансу успјеха исказани су приходи у износу од 11.035.084 KM. У односу на Периодични извјештај о извршењу буџета већи су за 1.954.210 KM (по основу прихода обрачунског карактера).

Приходи обрачунског карактера су исказани у износу од 1.954.210 KM, а односе се на приходе од усклађивања вриједности нефинансијске имовине (1.303.531 KM), добитке од продаје имовине (215.782 KM), помоћи у природи (5.586 KM) и приходе обрачунског карактера који су евидентирани у Главну књигу Општине на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2016. године (429.311 KM).

Приходи од усклађивања вриједности нефинансијске имовине су исказани у износу од 1.303.531 KM. Ријеч је о приходима: обрачунског карактера по основу процјене и

усклађивања вриједности зграда и објеката (1.040.760 КМ), по основу обрачуна трошкова амортизације на донирана средства (131.918 КМ), по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2016. године (2.809 КМ), од наплате сумњивих и спорних потраживања за изворне општинске приходе (71.104 КМ) и од наплате средстава из стечајне масе Бромет а.д. Брод (56.940 КМ).

Наплаћена сумњива и спорна потраживања за изворне општинске приходе и од предузећа Бромет а.д. Брод у укупном износу од 128.044 КМ немају карактер обрачуног прихода у складу са чланом 125. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова, јер су праћени готовинским током. Наведени догађаји су евидентирани у складу са упутством Министарства финансија Републике Српске од 15.09.2016. године.

6.2.2. Расходи

У Билансу успјеха исказани су расходи у износу од 30.326.398 КМ. У односу на Периодични извјештај о извршењу буџета већи су за 22.159.586 КМ (по основу расхода обрачуног карактера).

Расходи обрачуног карактера су исказани у износу од 22.159.586 КМ. Односе се на: набавну вриједност реализованих залиха (6.863 КМ), расходе по основу амортизације (1.787.391 КМ), расходе од усклађивања вриједности имовине (20.290.620 КМ) и губитке од продаје имовине (74.712 КМ).

Расходи од усклађивања вриједности имовине су исказани у износу од 20.290.620 КМ. У највећем износу се односе на расходе обрачуног периода који су настали по основу извршене процјене вриједности имовине, а који су исказани као губитак периода у складу са захтјевима МРС ЈС 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину, параграфи 26. и 54.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2016. године по основу разлике прихода и расхода Општина је исказала негативан финансијски резултат текуће године у износу од 19.291.314 КМ.

6.3. Биланс стања

Структура активе и пасиве приказана је у обрасцу Биланса стања који је у прилогу овог извјештаја.

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2016. године је исказана у износу од 98.772.475 КМ, а чине је текућа и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина Општине је исказана у бруто вриједности од 9.666.238 КМ, исправке вриједности од 6.870.572 КМ и нето вриједности од 2.795.666 КМ. Односи се на краткорочну финансијску имовину и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина је исказана у бруто вриједности од 8.946.410 КМ, исправке вриједности од 6.842.022 КМ и нето вриједности од 2.104.388 КМ. Односи се на готовину и готовинске еквиваленте, краткорочне пласмане,

краткорочна потраживања, краткорочна разграничења, осталу краткорочну финансијску имовину и финансијске и обрачунске односе између буџетских јединица.

Готовина и готовински еквиваленти су исказани у износу од 708.354 KM, од чега се 1.352 KM односи на новчана средства у благајни и 707.002 KM на средства на банковним рачунима. Сва стања новчаних средстава исказана у финансијским извјештајима Општине су потврђена изводима банака на дан 31.12.2016. године и независним конфирмацијама.

Успостављене су двије помоћне благајне путем којих се врши наплата прихода од паркинг простора на градском подручју и граничном прелазу по основу уговора са КП Комуналац а.д. Брод и Борац д.о.о. Брод.

Општина је 04.01.2016. године са предузећем Борац д.о.о. Брод закључила уговор о коришћењу и наплати паркинг простора у градском подручју за 2016. годину, према којем је вршилац услуге дужан да организује и врши наплату за коришћење паркинг простора, одржава паркинг просторе, поставља и одржава хоризонталну и вертикалну сигнализацију и прати обим и квалитет наплате. Вриједност уговора је 56.000 KM са ПДВ-ом на годишњем нивоу, а уговорено је да се наплаћени приходи у цјелокупном износу уплаћују Општини, те да вршиоцу услуге припада 80% наплаћеног прихода за извршене услуге.

Општина је 31.12.2015. године са предузећем КП Комуналац а.д. Брод закључила Уговор о обављању комуналне дјелатности од посебног јавног интереса. Предмет уговора је наплата накнаде и одржавање стајалишта за теретна моторна возила на граничном прелазу у Броду. Вриједност уговора је 96.000 KM са ПДВ-ом на годишњем нивоу.

Краткорочни пласмани су исказани у износу од 30.223 KM и у цјелости се односе на краткорочне зајмове дате пољопривредним произвођачима у периоду 2010-2014. године. Рокови за поврат средстава су истекли, а Општина је покренула активности око наплате судским путем. Иако се ради о потраживањима која нису наплатива и која су старија од годину дана, Општина није извршила њихову рекласификацију на датум биланса на конта сумњивих и спорних потраживања, како је дефинисано чланом 59. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова и чланом 64. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 127/11). Због наведеног расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине су потцијењени за 30.223 KM, за колико су прецијењени краткорочни зајмови.

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 1.315.539 KM. Односе се на потраживања: по основу продаје и извршених услуга, од запослених, за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе, по основу пореза на додату вриједност и остала краткорочна потраживања.

Потраживања од запослених су исказана у износу од 8.400 KM. Односе се на потраживања од радника за: мобилне телефоне (3.400 KM) и аконтације за службени пут (5.000 KM).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе су исказана у износу од 384.283 KM. Највећим дијелом се односе на потраживања која су евидентирана у Главну књигу Општине на основу Извјештаја из јединствене

евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2016. године (160.117 КМ) и потраживања за изворне општинске приходе (80.070 КМ).

Потраживања по основу пореза на додату вриједност су исказана у износу од 118.636 КМ. Односе се на потраживања по основу плаћеног ПДВ-а по пројекту ВиК.

Остала краткорочна потраживања су исказана у износу од 802.863 КМ. Највећим дијелом се односе на потраживања за: комуналну накнаду од физичких лица (537.344 КМ), плаћену гаранцију за мазут од КП Комуналац Брод (189.289 КМ) и др.

Сумњива и спорна потраживања су исказана у износу од 6.842.022 КМ. Највећим дијелом се односе на потраживања: по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима (2.536.218 КМ), од правних лица за општинске непореске приходе (607.007 КМ), за рефундације боловања (43.861 КМ), од Градске топлане а.д. Брод (3.526.109 КМ), од физичких лица за општинске непореске приходе (91.565 КМ) и др.

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 20.785 КМ. Односе се на краткорочно разграничене расходе и остала краткорочна разграничења.

Краткорочно разграничени расходи су исказани у износу од 2.000 КМ. Односе се на позајмицу пољопривредном произвођачу из ранијег периода која до сада није враћена, а за коју су предузете активности на наплати. Иако се ради о потраживањима која нису наплатива и која су старија од годину дана, Општина није извршила њихову рекласификацију на датум биланса на конта сумњивих и спорних потраживања, како је дефинисано чланом 59. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова и чланом 64. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској. Због наведеног расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине су потцијењени за 2.000 КМ, за колико су прецијењени краткорочно разграничени расходи.

Остала краткорочна разграничења су исказана у износу од 18.785 КМ. Односе се на ненаплаћена потраживања за извршене услуге ЈУП Бели анђео (14.600 КМ) и унапријед плаћене расходе по основу осигурања запослених (4.185 КМ). За извршене услуге ЈУП Бели анђео нису на обрачунској основи исказани потраживања и приходи периода, што није у складу са чланом 69. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској.

Остала краткорочна финансијска имовина је исказана у износу од 24.929 КМ. Односи се на средства која је Општина уплатила предузећу АТП д.о.о. Брод по пресуди Вишег привредног суда у Добоју укупном износу од 137.843 КМ. Општина је 01.12.2015. године склопила Споразум о отплати дуга на рате почевши од 01.01.2016. године. Након уплаћене двије рате, суд је поништио пресуду и вратио је на поновни поступак.

Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица су исказани у износу од 4.558 КМ и у цјелости се односе на односе између различитих нивоа власти и то од: Министарства рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске (2.000 КМ) за санацију споменика палим борцима и Агенције за аграрна плаћања (2.558 КМ) за организацију Сајма привреде, пољопривреде и туризма.

Нефинансијска имовина у текућим средствима је исказана у износу од 691.278 КМ и у цјелости се односи на сталну имовину намијењену продаји и обустављена пословања. Општина је 2010. и 2011. године изградила нову Градску тржницу у

којој су предвиђени за продају пословни простори са степеном довршености од 60%. За продају је предвиђено 2.282,39 м² или 43,45% пословног објекта. До 2016. године је остало за продају 1.514,15 м², у току године је продато 315,20 м², те на дан 31.12.2016. године је остало за продају 1.198,95 м² пословног објекта у вриједности од 691.278 КМ.

Општинско земљиште које је предмет продаје није класификовано као имовина намијењена продаји, што није у складу са чланом 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се општинско земљиште које је предмет продаје класификује као имовина намијењена продаји, у складу са чланом 42. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина Општине је исказана у износу од 127.144.593 КМ набавне вриједности, 31.167.784 КМ исправке вриједности и 95.976.809 КМ садашње вриједности. Односи се на дугорочну финансијску имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина је исказана у износу од 3.387.999 КМ, а односи се на дугорочне пласмане и дугорочна потраживања.

Дугорочни пласмани су исказани у износу од 2.152.516 КМ и у цјелости се односе на акције и учешћа у капиталу јавних предузећа КП Комуналац а.д. Брод (18.209 КМ), КП Водовод и канализација а.д. Брод (1.643.242 КМ) и Гријање а.д. Брод (491.065 КМ). Општина при сачињавању консолидованог финансијског извјештаја за 2016. годину није у потпуности примјенила члан 110. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској, односно извршила консолидацију (укључивање) свих контролисаних ентитета додавањем нето имовине/капитала из њихових биланса стања у Консолидовани биланс стања Општине. Консолидацијом нису обухваћена учешћа у капиталу ЈП Радио Брод и ЈП Градска топлана а.д. Брод.

Дугорочна потраживања су исказана у износу од 1.235.483 КМ и у цјелости се односе на репрограмирана потраживања. Општина је извршила евидентирање пореских догађаја на начин прописан Упутством о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у износу од 123.756.594 КМ набавне вриједности, 31.167.784 КМ исправке вриједности и 92.588.810 КМ садашње вриједности. Односи се на произведену сталну имовину, драгоцености, непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми и авансе.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 66.506.624 КМ набавне вриједности, 31.167.784 КМ исправке вриједности и 35.338.840 КМ садашње вриједности. Односи се на: зграде и објекте, постројења и опрему и нематеријалну произведену имовину.

Зграде и објекти су исказани у износу од 64.475.074 КМ набавне вриједности, 29.835.945 КМ исправке вриједности и 34.639.129 КМ садашње вриједности.

Односе се на: стамбене објекте (1.232.461 КМ), пословне објекте и просторе (17.010.807 КМ), саобраћајне објекте (13.722.953 КМ) и споменике, паркове и зелене површине (2.672.908 КМ). Садашња вриједност зграда и објеката у 2016. години је умањена за 19.601.330 КМ, што представља ефекат умањења по основу извршене процјене вриједности (18.766.931 КМ) и трошкова амортизације периода (1.811.822 КМ), те увећања по основу извршених инвестиционих улагања (977.423 КМ).

Општина је предузела одређене активности у циљу прибављања доказа о правном основу за стицање права располагања, како би се општинска произведена и непроизведена стална имовина идентификовала, процијенила њена фер вриједност, укњижила у власничке књиге и на основу тога извршило евидентирање те имовине у пословне књиге Општине. Начелник општине је 26.01.2016. године ангажовао овлашћеног процјењивача ради процјене вриједности земљишта, улица и тротоара, канализационе мреже, споменика, паркова и зелених површина, зграда и других објеката, некатегорисаних путева и мостова на подручју Општине. Укупна процијењена вриједност имовине износи 81.443.451 КМ, а односи се на: земљиште и неасфалтиране путеве на сеоском подручју (7.819.495 КМ), асфалтне путеве на сеоском подручју (4.592.686 КМ), земљиште у градском подручју (37.099.499 КМ), станове (3.620.992 КМ), зграде, пословне просторе и помоћне објекте (7.104.445 КМ), зграде и пословне просторе које не користи Општина (11.377.245 КМ), асфалтне путеве у градском подручју (7.804.298 КМ), макадамске улице у градском подручју (1.661.139 КМ) и паркове, зелене површине и споменике културе (363.652 КМ). Општина није у потпуности евидентирала процјеном идентификовану имовину, јер је у току усаглашавање документације која се користила при процјени са општинском документацијом. До датума овог извјештаја је укњижено земљиште по катастарским честицама и дио објеката и опреме у складу са процјеном.

Код обрачуна трошкова амортизације је идентификован системски проблем, јер се извршена улагања у току периода „приписују“ почетном стању и обрачун трошкова амортизације се врши за цијели обрачунски период, а не од момента када су извршена улагања стављена у употребу. По извршеном обрачуну трошкова амортизације ручно се врше корекције у оквиру имовине код које су се десиле промјене у току године и усклађивање са стварним стањем. Овакав начин обрачуна и усклађивања трошкова амортизације отвара могућност за појаву грешке и нетачно приказивање имовине у финансијским извјештајима.

У 2016. години су извршена инвестициона улагања у износу од 977.423 КМ и то у: оборинску канализациону мрежу на тржници (16.890 КМ), пројектну документацију за израду штандова на тржници (7.020 КМ), уређење Дома културе у мјесној заједници Лијешће (10.912 КМ), уређење излетишта Врела (9.187 КМ), изградњу балон сале (152.454 КМ), уређење свлационица у мјесној заједници Збориште (19.435 КМ), опремање свлационица у мјесној заједници Бродско поље 2 (8.724 КМ), асфалтирање улица и пјешачких стаза (698.647 КМ), проширење градске расвјете (32.869 КМ), изградњу три аутобуска стајалишта (7.015 КМ), фасаду на старој основној школи (7.118 КМ) и остала улагања (7.152 КМ).

Општина издаје у закуп пословне просторе и гараже који нису класификовани као инвестициона имовина. Наведена имовина испуњава услове за признавање у виду инвестиционе имовине сходно захтјевима МРС ЈС 16 – Инвестициона имовина, параграфи 9. и 10.

Постројења и опрема су исказани у износу од 1.774.912 КМ набавне вриједности, 1.291.772 КМ исправке вриједности и 483.140 КМ садашње вриједности. Односе се на: превозна средства (223.205 КМ), канцеларијску опрему и инвентар (122.147

КМ), комуникациону опрему (10.862 КМ), грејну, расхладну и заштитну опрему (1.028 КМ), опрему за образовање, науку, културу и спорт (101.671 КМ), производно услужну опрему (20.543 КМ) и осталу опрему (3.684 КМ).

У 2016. години је набављена опрема у вриједности од 72.320 КМ, од чега се највећи дио односи на: ватрогасну опрему (26.245 КМ), аутомобил (23.000 КМ), рачунаре (9.560 КМ) и др. По извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2016. године извршен је отпис опреме у власништву Општине набавне вриједности од 221.902 КМ, исправке вриједности од 217.659 КМ и садашње вриједности од 4.243 КМ.

Нематеријална произведена имовина је исказана у износу од 256.638 КМ набавне вриједности, 40.067 КМ исправке вриједности и 216.571 КМ садашње вриједности и односи се на вриједност урбанистичких и регулационих планова и пројеката, шумско-привредне основе за приватне шуме и локалног еколошког акционог плана.

Драгоцјености су исказане у износу од 435.229 КМ набавне и садашње вриједности. Односе се на 1.139 умјетничких слика којима располаже Општина.

Непроизведена стална имовина је исказана у износу од 54.747.438 КМ набавне и садашње вриједности. Односи се на земљиште и остала природна добра.

Земљиште је исказано у износу од 51.767.786 КМ набавне и садашње вриједности. Вриједност земљишта у 2016. години је увећана за 31.962.615 КМ, што представља ефекат увећања по основу извршене процјене вриједности (32.235.208 КМ) и набавке земљишта (8.397 КМ), те умањења по основу продаје земљишта (280.990 КМ).

Остала природна добра су исказана у износу од 2.979.652 КМ набавне и садашње вриједности и у цјелости се односе се на вриједност шумских добара.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и аванси су исказани у износу од 2.067.303 КМ набавне вриједности и садашње вриједности. Односи се на улагања: у саобраћајне објекте (194.911 КМ), по основу пројекта ВиК (1.118.903 КМ), у водовод Барица (98.300 КМ), у мјесно гробље (4.468 КМ), у канализациону мрежу из Развојног програма Републике Српске (82.379 КМ), у зграду основне школе (272.982 КМ), у Скупштинску салу (32.543 КМ), у два фекална колектора (180.000 КМ) и у реконструкцију Дома здравља по пројекту „Јачања здравственог сектора фаза 2“ (82.817 КМ).

Улагања по основу пројекта „Рехабилитација и реконструкција водоводне и канализационе мреже у општини Брод“ су исказана у износу од 1.118.903 КМ. На основу Уговора о финансирању Пројекта „Водовод и канализација Републике Српске“, потписаног између Европске инвестиционе банке, Босне и Херцеговине и Републике Српске, Министарство финансија Републике Српске и Општина су 24.04.2015. године закључили Уговор о преносу кредитних средстава за финансирање пројекта ВиК у износу до 4.476.210 КМ. Реализација пројекта је подржана грант средствима, а Министарство финансија Републике Српске и Општина су 16.05.2016. године потписали Уговор о преносу грант средстава у износу до 389.310 КМ. Извођач радова је предузеће Хигра д.о.о. Бијељина са којим је 29.02.2016. године потписан уговор у вриједности од 1.149.332 КМ са ПДВ-ом. Послове супервизије обављају Eptisa Servicios de Ingenieria S.L. и Водинг д.о.о. Бијељина, са којима је 18.03.2016. године потписан уговор у износу до 2,5% вриједности инвестиције. Евидентирање пројекта се врши у складу са Инструкцијом Министарства финансија Републике Српске од 10.09.2013. године, што је објашњено под тачком 6.1.1.1. извјештаја.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је прецијењена најмање за 759.489 КМ, јер је највећи дио исказане имовине стављен у употребу или представља улагање Општине у туђу имовину коју користи, односно бесповратна улагања која имају карактер капиталног гранта. Општина није извршила пренос активираних средстава на одговарајућа конта имовине у употреби, што није у складу са чланом 37. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова. Сходно томе, није извршен обрачун амортизације, што није у складу са захтјевима МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 71, па је иста погрешно вреднована, а расходи по основу амортизације ове имовине потцијењени.

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се:

- **при сачињавању консолидованог финансијског извјештаја врши укључивање свих контролисаних ентитета у складу са чланом 61. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;**
- **пословни простори и гараже који се издају у закуп, као и јавне површине на којима се врше услуге наплате паркинга класификују као инвестициона имовина сходно захтјевима МРС ЈС 16 – Инвестициона имовина, параграфи 9. и 10;**
- **изврши пренос активираних средстава на одговарајућа конта имовине у употреби и евидентирање улагања у туђу имовину у складу са члановима 37, 38. и 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, а потом и обрачун амортизације у складу са захтјевима МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 71.**

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине на дан 31.12.2016. године је исказана у износу од 98.772.475 КМ, а чине је обавезе и властити извори.

6.3.2.1. Обавезе

Обавезе Општине на дан 31.12.2016. године су исказане у износу од 14.413.032 КМ. Односе се на краткорочне и дугорочне обавезе.

Краткорочне обавезе су исказане у износу од 2.623.467 КМ. Односе се на: обавезе за лична примања, обавезе из пословања, обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите, краткорочна резервисања и разграничења и остале краткорочне обавезе.

Обавезе за лична примања су исказане у износу од 195.768 КМ. Односе се на обавезе за бруто плате за децембар 2016. године (188.271 КМ) и за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања (7.497 КМ). Ове обавезе су до краја фебруара 2017. године у потпуности измирене. Због недостатка средстава за исплату плата запослених у периоду од 01.04. до 31.12.2016. године плате су умањене за 13%. Начелник општине је 04.10.2016. године предложио репрограм исплате разлике плате за запослене у Општинској управи којим би се разлика плате за наведени период измирила до 15.05.2017. године, што су запослени прихватили потписивањем одговарајућих изјава. Сходно наведеном дио обавезе за плате у износу од 166.373 КМ није исказан у финансијским извјештајима за 2016. годину, што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја.

Обавезе из пословања су исказане у износу од 2.362.169 КМ. Односе се на обавезе из пословања у земљи (2.362.002 КМ) и обавезе из пословања у иностранству (167 КМ). До краја фебруара 2017. године су измирене обавезе из пословања у износу од 490.759 КМ.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите су исказане у износу од 15.115 КМ. Највећим дијелом се односе на обавезе за грантове (14.165 КМ). Ове обавезе нису у потпуности измирене до краја фебруара 2017. године (плаћено је 1.165 КМ).

Краткорочна резервисања и разграничења су исказана у износу од 26.305 КМ. Највећим дијелом се односе на разграничене приходе за: услуге ЈУП Бели анђео (14.600 КМ) и ренту и накнаду за уређење грађевинског земљишта према отплатном плану (8.549 КМ). Краткорочна резервисања и разграничења су прецијењена за 14.600 КМ, што је описано под тачком 6.3.1.1. извјештаја.

Остале краткорочне обавезе су исказане у износу од 24.110 КМ. Односе се на евидентирање поравнања више или погрешно уплаћених прихода по записницима Пореске управе Републике Српске.

Као посљедица неадекватног планирања и књиговодственог евидентирања остварених расхода по основу субвенција, грантова и дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета републике, општина и градова и других текућих расхода, што је раније описано, обавезе из пословања и обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите нису у потпуности приказане у реалним износима и на адекватним позицијама које су прописане Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

Дугорочне обавезе су исказане у износу од 11.789.565 КМ. Односе се на дугорочне финансијске обавезе и дугорочна резервисања и разграничења.

Дугорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 8.277.957 КМ. Односе се на дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности и дугорочне обавезе по зајмовима.

Дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности су исказане у износу од 2.017.332 КМ. Општина је у 2010. години извршила емисију 40.000 обвезница, номиналне вриједности од 100 КМ по једној обвезници, са годишњом каматном стопом од 6,75% и роком доспијећа од 10 година. Отплата се врши у једнаким полугодишњим ануитетима. Купац највећег броја емитованих обвезница је Инвестиционо-развојна банка Републике Српске (у даљем тексту: ИРБ) која је купила 29.636 обвезница Општине. ИРБ је са Општином 17.12.2014. године склопила Споразум о измирењу новчаних обавеза по основу емисије обвезница којим је пролонгирана наплата потраживања дијела главнице (123.065 КМ) по ануитету који доспијева у периоду од 15.05.2014. године до 15.05.2015. године уз обуставу у обрачуна затезне камате за наведени период. Дефинисан је нови датум купона и дио доспјеле главнице је пролонгиран за отплату 11.12.2020. године. У 2015. години је потписан анекс наведеног споразума којим је извршено пролонгирање отплате дијела главнице (119.047 КМ) која је доспјела 11.06.2014. године. Дефинисан је нови датум купона и планирана отплата ових обавеза према ИРБ је 11.06.2021. године.

Општина и ИРБ су 30.12.2015. године потписале Споразум о измирењу доспјелих неплаћених ануитета по основу емитованих обвезница којим су дефинисали начин отплате неизмирених обавеза које нису пролонгиране у износу од 185.126 КМ

(главница 131.512 KM, камата 51.770 KM и затезна камата 1.844 KM) у 24 једнаке мјесечне рате почевши од јануара 2016. године.

Дугорочне обавезе по зајмовима су исказане у износу од 6.260.625 KM. Односе се на обавезе по кредитима: од Европске инвестиционе банке по пројекту ВиК (212.339 KM), од Unicredit Bank а.д. Бања Лука за финансирање капиталних инвестиција и пренесених обавеза (2.462.453 KM) и од Нове банке а.д. Бања Лука по основу преузетог зајма ЈП Градска топлана а.д. Брод и по основу реструктурирања пословања и финансирања обавеза овог предузећа (3.585.833 KM).

Општина се 29.08.2013. године кредитно задужила код Unicredit Bank а.д. Бања Лука у износу од 3.000.000 KM за финансирање нових капиталних инвестиција и инвестиција започетих ранијих година, измирење преузетих обавеза ЈП Дирекција за развој и изградњу општине д.о.о. Брод, измирење преузетих обавеза ЈП Градска топлана а.д. Брод, као и измирења пренесених обавеза Административне службе Општине из ранијих година закључно са 31.12.2012. године. Уговорена је варијабилна каматна стопа, везана за шестомјесечни Euribor + 5,95 п.п. годишње. Рок отплате је 132 мјесеца који укључује и грејс период од 12 мјесеци. Стање главнице кредита на дан 31.12.2016. године износи 2.462.453 KM.

ЈП Градска топлана а.д. Брод се 11.01.2013. године кредитно задужила код Нове банке а.д. Бања Лука у износу од 3.500.000 KM, на 60 мјесеци у који је укључен и грејс период од 6 мјесеци уз промјенљиву каматну стопу коју чине шестомјесечни Euribor + маржа банке 7,487% годишње. Средства су одобрена за измирење обавеза према добављачима. Заједно са наведеним уговором потписан је и Уговор о јемству према којем је Општина преузела улогу јемца за плаћање обавеза по кредиту. Скупштина општине је 06.12.2012. године дала сагласност о издавању гаранције ЈП Градска топлана а.д. Брод. Анексом уговора од 29.08.2013. године је продужен рок отплате кредита за додатних 60 мјесеци у који је укључен и грејс период од 6 мјесеци. Под истим условима је извршена измјена уговора о јемству. Заједно са потписивањем анекса на основни уговор између банке и ЈП Градска топлана а.д. Брод, те уговора о јемству између банке, ЈП Градска топлана а.д. Брод и Општине, Општина је са Новом банком а.д. Бања Лука закључила Уговор о начину измирења обавеза по дугорочном кредиту ЈП Градска топлана а.д. Брод. Уговором је дефинисано да је Општина као јемац неопозиво сагласна да ће испунити све обавезе које проистичу из уговора о јемству, као и да у случају да дужник не измири све обавезе према банци, она може да тражи испуњење обавеза од јемца без да претходно позове дужника да испуни своје обавезе, ако је очигледно да се из средстава главног дужника не могу измирити обавезе или ако је над њим покренут предстечајни или стечајни поступак. Општина и Нова банка а.д. Бања Лука су 18.06.2014. године потписале уговор о начину измирења обавеза по дугорочном кредиту ЈП Градска топлана а.д. Брод. Њиме је констатовано да укупне обавезе дужника на дан 16.06.2014. године износе 3.299.711 KM и Општина је преузела обавезу враћања дугова у складу са наведеним уговорима. Стање главнице кредита на дан 31.12.2016. године износи 2.560.766 KM.

Ради реструктурирања пословања и финансирања обавеза предузећа ЈП Градска топлана а.д. Брод, Општина се 29.12.2015. године кредитно задужила код Нове банке а.д. Бања Лука у износу од 1.100.000 KM, на 120 мјесеци уз промјенљиву каматну стопу коју чине шестомјесечни Euribor увећан за маржу банке од 6,2% годишње. Стање главнице кредита на дан 31.12.2016. године износи 1.025.067 KM.

На основу Уговора о финансирању пројекта „Водовод и канализација Републике Српске“, потписаног између Европске инвестиционе банке, Босне и Херцеговине и

Републике Српске, Министарство финансија Републике Српске и Општина су 24.04.2015. године закључили Уговор о преносу кредитних средстава за финансирање пројекта ВиК у износу до 4.476.210 КМ. Кредитна средства су одобрена на период од 25 година у који је урачунат грејс период од 8 година, фиксна или промјењива каматна стопа са фиксним интервалом. Стање главнице повученог дијела кредита на дан 31.12.2016. године износи 212.339 КМ.

Општина није извршила пренос дијела дугорочних обавеза по кредитима и обвезницама које доспијевају у року до године дана, на краткорочне финансијске обавезе, што није у складу са чланом 74. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова.

Дугорочна резервисања и разграничења су исказана у износу од 3.511.608 КМ. Односе се на донирану нефинансијску имовину у сталним средствима Општинској управи и буџетским корисницима.

Од укупно исказаног износа обавеза у износу од 14.413.032 КМ на дан 31.12.2016. године Општина је до датума сачињавања финансијских извјештаја измирила обавезе у износу од 1.563.110 КМ. Неизмирене обавезе на дан 28.02.2017. године износе 12.849.922 КМ, од чега су краткорочне обавезе исказане у износу од 1.328.103 КМ (обавезе из 2016. године у износу од 847.978 КМ и обавезе из ранијих година у износу од 480.125 КМ), а дугорочне обавезе у износу од 11.521.819 КМ.

Неизмирене обавезе из 2016. године у износу од 847.978 КМ указују да Општина за исте није обезбиједила расположива средства, односно да није на адекватан начин управљала ликвидношћу у 2016. години, што није у складу са одредбама члана 39. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се врши пренос дијела дугорочних обавеза по кредитима и обвезницама које доспијевају у року до године дана, на краткорочне финансијске обавезе у складу са чланом 77. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.2.2. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 84.359.443 КМ, а односе се на: трајне изворе средстава, резерве и финансијски резултат.

Трајни извори средстава су исказани у износу од 57.553.365 КМ и односе се на вриједност земљишта у власништву Општине, умјетничких слика и учешћа у капиталу контролисаних ентитета. Вриједност земљишта је увећана у односу на 2015. годину по основу извршене процјене вриједности.

Финансијски резултат је исказан у износу од 26.802.580 КМ, а чини га финансијски резултат ранијих година (46.208.910 КМ) и негативан финансијски резултат текуће године (19.406.330 КМ).

Финансијски резултат текуће године у Билансу стања је исказан у негативном износу од 19.406.330 КМ, док је у Билансу успјеха исказан у негативном износу од 19.291.314 КМ. Утврђена разлика се највећим дијелом односи на погрешно евидентирање: обавезе по споразуму о отплати дуга према МХ „ЕРС“ МП а.д. Требиње ЗП „Електро Добој“ а.д. Добој (109.744 КМ), поравнања више или погрешно уплаћених јавних прихода по записницима Пореске управе Републике Српске (15.592 КМ), отписа опреме и инвентара (4.163 КМ), поврата уплаћених средстава по основу грантова младим брачним паровима и другим основима

(14.483 KM). Општина је у Напоменама уз финансијске извјештаје за 2016. годину извршила потребна објелодањивања исказаних одступања.

Општина је у 2008. години са МХ „ЕРС“ МП а.д. Требиње, ЗП „Електро Добој“ а.д. Добој закључила уговор о легализацији 47 трафо-станица, према којем је утврђен аконтациони износ од 150.000 KM које је ово предузеће требало уплатити, што је и учињено 27.06.2008. године. Будући да је остало неутрошених средстава, наведено предузеће се у више наврата обраћало Општини захтјевом за поврат средстава. Општина и МХ „ЕРС“ МП а.д. Требиње, ЗП „Електро Добој“ а.д. Добој су 30.06.2016. године потписали споразум којим је дефинисан рок отплате дуга у десет једнаких рата почевши од 25.11.2016. године до 25.08.2017. године. Општина је укупан преостали дуг од 109.744 KM евидентирала на терет финансијског резултата текуће године и одговарајућој билансној позицији обавеза. Исплаћене су двије рате у складу са дефинисаним отплатним планом и обавезе на дан 31.12.2016. године по овом основу износе 87.795 KM.

Евидентирање потраживања и обавеза након извршеног поравнања више и погрешно уплаћених јавних прихода текуће године према записницима Пореске управе Републике Српске није вршено у складу са процедуром Министарства финансија Републике Српске од 06.04.2016. године, већ према инструкцији која јој је претходила. Такође, није извршено објелодањивање ефеката ретроспективне примјене инструкције на приходе, расходе, издатке и текући финансијски резултат од 2012. до 2015. године.

Због неисправног књиговодственог евидентирања пословних догађаја финансијски резултат текуће године који је исказан у Билансу стања је потцијењен најмање за 95.261 KM, за колико је прецијењен финансијски резултат претходног периода. Такође, потцијењени су и расходи од усклађивања вриједности нефинансијске имовине за 4.163 KM, остали непоменути расходи за 15.592 KM и примици од наплате датих зајмова за 14.483 KM.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна актива/пасива су исказане у износу од 8.978.495 KM. Односе се на рекласификована сумњива и спорна потраживања по основу накнада за градско грађевинско земљиште, комуналне накнаде и остале општинске приходе (3.710.862 KM), станове (3.956.589 KM), издате гаранције Општине (1.222.089 KM) и примљене гаранције за добро извршење посла (88.955 KM).

У ванбилансној евиденцији Општине води се евиденција сумњивих и спорних потраживања од физичких и правних лица по основу општинских прихода (накнаде за земљиште, ренту и уређење градског грађевинског земљишта и др.) која су на дан 31.12.2010. године сврстана у „Е“ категорију и евидентирана сходно члану 16. тада важећег Правилника о рачуноводственој политици за кориснике буџета Републике Српске из 2006. године. Општина води поступке њихове наплате судским путем. Над одређеним бројем правних лица од којих се потражују средства се води или је завршен стечајни поступак, односно извршена је наплата одређеног износа потраживаних средстава. С тим у вези, потребно је да се изврши анализа евидентираних сумњивих и спорних потраживања и њихово евидентирање у складу са важећим рачуноводственим прописима.

Према евиденцији Републичке управе за геодетске и имовинско – правне послове Републике Српске на подручју Општине постоје 124 неоткупљена стана на којима не постоји станарско право, од којих је на 94 право управљања имало Министарство за избјеглице и расељена лица Републике Српске. Поред ових станова, евиденција обухвата и станове који нису коришћени као алтернативни

смјештај, односно станови које бесправно користе трећа лица. Општина је покренула активности на поврату станова од Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске. За катастарску општину Брод није завршен поступак формирања катастра непокретности, односно Општина до датума овог извјештаја није уписана као носилац права својине над наведеним становима.

Општина има одобрен кредит од Европске инвестиционе банке у износу од 4.476.210 КМ по пројекту „Водовод и канализација Републике Српске“ за финансирање пројекта ВиК. Повучена кредитна средства на дан 31.12.2016. године износе 212.339 КМ. Неповучена кредитна средства у износу од 4.263.871 КМ нису исказана у ванбилансној евиденцији на датум финансијских извјештаја за 2016. годину.

Имајући у виду напријед наведено, ванбилансна евиденција Општине није у потпуности исказана у складу са чланом 86. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова и чланом 83. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској.

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се покрену активности на рјешавању исказаних сумњивих и спорних потраживања и исказивање ванбилансне евиденције у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Извјештају о токовима готовине исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 9.710.522 КМ, одливи готовине по основу пословних активности у износу од 7.890.287 КМ, приливи готовине из инвестиционих активности у износу од 607.026 КМ, одливи готовине из инвестиционих активности у износу од 1.123.234 КМ и одливи готовине из активности финансирања у износу 1.111.384 КМ. У Извјештају о токовима готовине исказано је нето повећање готовине у износу од 192.643 КМ. Биланс новчаних токова је састављен примјеном директне методе, у складу са захтјевима МРС ЈС 2 – Извјештаји о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

Општина није извршила анализу и процјену у погледу временске неограничености пословања и у Напоменама уз финансијске извјештаје није дала образложење везано за сталност пословања, што није у складу са захтјевима МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз финансијске извјештаје за 2016. годину је објелодањено да се Општина јавља као тужилац или тужена страна у осам спорова у вриједности од 2.209.162 КМ. Вриједност спорова је исказана према тужбеном захтјеву и зависи од исхода поступака. Одговорна лица прате и врше процјену исхода за судске спорове. Потенцијалне обавезе које се односе на камате по дугорочним кредитима и издатим обвезницама нису објелодањене у Напоменама уз финансијске извјештаје, што није у складу са захтјевима МРС ЈС 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, параграфи 100. и 108.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Напомене уз финансијске извјештаје за 2016. годину нису у потпуности припремљене у складу са захтјевима МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова („Службени гласник Републике Српске“, број: 16/11 и 126/11), јер нису објелодањене: информације о примијењеним рачуноводственим политикама, изјава о усаглашености са МРС ЈС, информације о кључним претпоставкама које се тичу будућности и о осталим изворима неизвјесности конкретних процјена на дан билансирања.

Поред наведеног, нису ни објелодањене информације за сваку класу некретнина и опреме признатих у финансијским извјештајима: о корисном вијеку употребе или стопама амортизације, о постојању и износу ограничења власништва, износу издатака признатих у књиговодственој вриједности током изградње, износу уговорених обавеза за стицање некретнина и опреме, о структури сталних средстава која се и даље користе, али им је књиговодствена вриједност једнака нули, према захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграфи 88, 89. и 94. Такође, нису ни објелодањене информације о новчаним токовима из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања према захтјевима МРС ЈС 2 – Извјештаји о новчаним токовима, параграфи 18, 21, 25, 26. и 56.

Препоручујемо начелнику општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје у потпуности објелодањују информације у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Стеван Бркић, с.р.

Мирослав Караћ, с.р.